

měl snad na zřeteli ustanovení § 55 uličního a jízdního řádu, zejména když případné spoluzavinění Václava P-a nemohlo obžalovaného vyvinuti. Nelze tedy soudu důvodně vytknouti, že opomenuv zmíněný předpis vzítí v okruh svých úvah nesprávně použil § 335 tr. zák., jenž k takovým předpisům výslovně poukazuje. Mohl-li si pak ale obžalovaný, jak soud zjistil, vůbec uvědomiti, že se mu některá z osob z elektřiny vystoupivších ocitne v jízdní dráze, nezáleželo již na tom, mohl-li tak učiniti právě vzhledem k ustanovení § 11 uličního a jízdního řádu. Otázka, hodí-li se tento předpis dle svého doslovu na souzený případ, nemá tudíž rozhodného významu, ač sluší říci, že při účelném výkladu předpisu toho dospěje se k úsudku, že nemůže rozhodovati, jela-li již elektřina či stála-li dosud klidně, nýbrž že záleží na tom, nacházela-li se — ať stojíc nebo zvolna se rozjíždějíc — dosud ve stanici nebo zastávce, t. j. v prostoru určeném k vystupování a nastupování obecnstva a jím k tomu užívaném.

Čís. 4978.

Ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák. požívá i orgán určený berním úřadem k provádění berní exekuce případ od případu, třebaže na systemisovaném místě ustanoveným berním vykonavatelem byla osoba jiná.

Předpoklady vykročení z mezí formálního oprávnění vrchnostenské osoby (berního vykonavatele).

Skutková podstata zločinu § 81 tr. zák. předpokládá jen maření úředního (služebního) úkonu, nikoliv i maření účelu, k němuž úkon směřuje, nebo jejž má při úkonu na zřeteli veřejný činitel, jemuž je zůstaveno určití, kterými úkony, spadajícími do okruhu jeho formálních oprávnění, docílí se bezpečně dotčeného účelu.

Pojem »násilné vztažení ruky«; spadá sem prudké trhnutí zásuvkou, jejž desku držel berní vykonavatel prsty dlaně, opřené o desku, takže jeho ruka byla od desky odmrštěna.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1934, Zm I 917/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 22. září 1932, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost vytýká napadenému rozsudku zmatečnost podle čí. 4, 5 a), 9 b), 10 § 281 tr. ř., je však ve všech směrech neodůvodněna, po případě neprovedena podle zákona.

Návrh obhájcův, by bylo dotazem na berním úřadě v D. zjištěno, že systemisované místo berního vykonavatele má (jediný) N. H., byl nalézacím soudem zamítnut právem. Zvláštní ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák. požívají podle jasného doslovu a smyslu druhého odstavce § 68 tr. zák. úředníci, vyslanci, zřízenci a sluhové státních úřadů, jakým jest i úřad

berní, tedy všechny osoby, kdož jsou činnými z povšechného nebo zvláštního příkazu veřejného úřadu. V berní exekuci působí jako výkonní orgánové podle § 348 zákona čis. 76/1927, mimo berní vykonavatele trvale ustanovené též orgánové určení exekučním t. j. (§ 346) berním úřadem případ k případu. Případný názor stěžovatelův, že svědek K. není z vrchnostenských osob chráněných § 81 tr. zák., protože trvale na systemisovaném místě ustanoveným berním vykonavatelem jest osoba jiná, byl by důsledkem nesprávného výkladu dotčeného ustanovení § 68 čili pro neznalost trestního zákona podle § 3 tr. zák. okolností bezvýznamnou. Nemohla-li podle toho skutečnost, jejíž zjišťování soud odpřel, sloužiti k obhajobě stěžovatelově, nebyl zamítajícím usnesením přivoděn zmatek čis. 4 § 281 tr. ř. Pro další výtky neúplnosti řízení nedostává se stížnosti předpokladu stanoveného pro výtky toho druhu v příslušném předpise § 281 tr. ř., jelikož další průvodní návrhy stěžovatel a jeho obhájce neučinili.

Východiskem dalších úvah stížnosti dovolávajících se věcně zmatečného důvodu čis. 9 a § 281 tr. ř. jest ustálená v judikatuře zásada, že výkonem úřadu (služby) nebo vrchnostenského příkazu po rozumu § 81 tr. zák. jest a proti rušivému zásahu jiných osob zabezpečuje se trestními normami §§ 81, 312, 314 tr. zák. toliko úkon, k jakému je (alespoň) formálně oprávněna dotčená vrchnostenská osoba nebo vrchnost, z jejíž zvláštního příkazu došlo k dotčenému úkonu. Důsledkem toho není ovšem podle citovaných ustanovení zákona trestným maření (překážení, rušení) úkonu, jímž vrchnostenská nebo ze zvláštního příkazu vrchnosti činná osoba vybočila (již) formálně z oboru působnosti, přesněji vybočila z formálních čili povšechných mezí působnosti své nebo působnosti vrchnosti ji zmocnivší. Avšak stížnost je na omylu, má-li za to, že je z formálních mezí působnosti vykročeno již tím, že nebylo při úkonu šetřeno formálních předpisů upravujících postup při dotčeném úkonu — zřejmě za účelem, aby byl činitel bezpečně poznán jako vrchnostenská osoba nebo osoba z příkazu vrchnosti činná. Formální vykročení z oboru působnosti nebo přesněji vykročení z mezí formálního oprávnění vrchnostenské osoby nebo dotčené vrchnosti předpokládá spíše, že zahájený nebo předsebíraný úkon není z oněch druhů úkonů, k jakým je dotčená osoba vrchnostenská nebo vrchnost podle své působnosti zákony nebo jinými předpisy vymezené oprávněna a povinna. Je-li mařený (překážený, rušený) úkon z těchto druhů úkonů, je jeho nerušený výkon předmětem ochrany §§ 81, 312, 314 tr. zák. přes případné nešetření formálních předpisů upravujících postup dotčeného činitele, jenž je ovšem nadřízené nebo vyslavší ho vrchnosti odpovědným za postup formálně, přesněji co do způsobu jeho provedení vadný. Proto není výrok o vině stěžovatelově právně mylný, třebaže není rozsudkem zjištěno, že svědek K. vykázal se — jak předepsáno předpisy proň závaznými — ještě před zahájením exekučního úkonu průkazkou a písemným rozkazem exekučním; rozhodným jest a stačí, že je zjištěno, že svědek zakročil jako berní vykonavatel z příkazu berního úřadu a zabavoval v krámě dlužníka hotové peníze tam se nacházející a že tento stěžovatelem mařený zákrok je exekučním úkonem, k němuž jsou berní vykonavatelé a berní úřady oprávněni, což stížnost nepopírá a vzhledem na ustanovení §§ 346, 348, 350, 364 zákona čis. 76/1927 s úspěchem popíratí nemůže.

Na zcestí je stížnost i námitkou, že stěžovatel mohl peníze — rozuměj peníze, jež vybral ze zásuvky, jejíž desku držel svědek K. — vždycky vydati, což se skutečně stalo a že vydání peněz těch mohlo být na něm vynuceno. Skutková podstata zločinu § 81 tr. zák. předpokládá — chráníc nerušený výkon veřejného úřadu (služby) — jen maření úředního (služebního) úkonu, nikoliv i maření účelu, k němuž úkon směřuje nebo jež má při úkonu na zřeteli veřejný činitel, jemuž je zůstaveno určití, kterými úkony spadajícími do okruhu jeho formálních oprávnění (jakým způsobem výkonu úřadu nebo služby) docílí se bezpečně dotčeného účelu (srovnej nálezn č. 3067 sb. n. s.). Proto by nebylo ani třeba připomenouti, že stěžovatel nevrátil peníze ani po dostavení se bezpečnostní strážce, nýbrž vrátil, jak rozsudek nepřesně zjišťuje, peníze až později, přesněji složil je teprve druhý den po souzeném skutku k soudu podotýkáje, že jsou jeho majetkem.

V nepravu je stížnost i další námitkou, že v souzeném skutku nejde o zločin § 81, nýbrž jen o přestupek § 314 tr. zák.; není prý zde — zločinem § 81 tr. zák. předpokládaného — znaku násilného vztažení ruky, protože se stěžovatel rukou exekutora ani nedotkl otevřev pouze zásuvku, by schoval, přesněji vybral a vzal k sobě peníze tam se nacházející. K vyvrácení námitky stačí poukaz jednak na ustálenou judikaturu (viz nálezn č. 3667 sb. n. s. a jiné), že násilným vztažením ruky je každý čin značící odpor veřejnému činiteli a směřující přímo neb i jen nepřímě proti tělu této osoby, jednak na rozsudečná zjištění, že stěžovatel trhl prudce zásuvkou, jejíž desku držel berní vykonavatel prsty levé dlaně opřené o desku, takže ruka berního vykonavatele byla od desky odmrštěna.

Čís. 4979.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 4 zák. č. 178/1924 se nevyžaduje, by byla výhoda někomu skutečně poskytnuta; stačí, že strana, která prospěch poskytla, měla subjektivní pocit, že jí byla poskytnuta výhoda.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1934, Zm I 61/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 27. října 1933, jímž byl obžalovaný Hynek D. podle § 259 č. 2 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin podle § 3 odst. 3 a § 4 zákona ze dne 3. července 1924, č. 178 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů:

Nálezací soud zjistil, že v roce 1927 mělo být provedeno rozšíření p-ské automatické telefonní sítě o dalších 20.000 přípojek, že firma S. & H., jež stavěla již od roku 1920 automatickou ústřednu v P., uchá-